

Datum: 06.02.2025. godine

Informacija vezano za aktivnosti u vezi sa pojavom klizišta na lokalitetu Curine njive –

U cilju blagovremenog, tačnog i potpunog informisanja svih relevantnih subjekata, Općinskog vijeća Stari Grad Sarajevo, ali i javnosti, dostavljamo ažuriranu informaciju o aktivnostima, koje su poduzete od oktobra 2024. godine do dana sačinjavanja informacije, a u vezi sa klizištem na lokalitetu „Curine njive“:

Uvažavajući neophodnost i obavezu Općine Stari Grad Sarajevo, ali i svih drugih nadležnih organa da preventivno djeluju u pogledu zaštite ljudi, ali i imovine istih, Općina Stari Grad Sarajevo je aktom broj: 01-04-4-2810/24 od 04.10.2024. godine dostavila informaciju Federalnoj upravi civilne zaštite, Kantonalnoj upravi civilne zaštite, Opštini Istočni Stari Grad i Premijeru Vlade Kantona Sarajevo o formiranim nasipima zemlje na području Opštine Istočni Stari Grad u blizini gradilišta stambeno-poslovnog kompleksa na Trebeviću, Trebević Hils, kao i o formiranom nasipu zemlje i drveća u Bistričkom potoku, a sve u cilju poduzimanja aktivnosti iz utvrđene nadležnosti, s obzirom da smo prepoznali potencijalni problem, ali i potrebu hitnog djelovanja, u cilju saniranja nastale situacije, te otklanjanja eventualne opasnosti po ljude i imovinu.

Cijeneći naprijed navedeno, po naredbi Kantonalnog Štaba civilne zaštite, Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo je u saradnji sa interdisciplinarnom grupom sačinio Preliminarni izvještaj u vezi sa pojavom klizišta na Curinim njivama i stanjem Bistričkog potoka, u kojem su utvrđene hitne mjere, i to:

- „po hitnom postupku je potrebno obustaviti daljnje odlaganje materijala na deponiju“ i „naložiti hitno uklanjanje deponije u cjelosti“,
- „s obzirom da je poremećena prirodna ravnoteža u donjem dijelu terena zahvaćenog klizištem, te da dolazi do nekontrolisanog kretanja i priliva voda iz zaleđa, potrebno je hitno izvesti drenaže i kontrolisano odvesti vodu iz tijela klizišta do najbližeg recipijenta“
- „ukloniti obrušena stabla i kameno zemljeni materijal iz korita potoka“.

Nadalje, izrađen je Izvještaja o radu Interinstitucionalne - radne grupe u procjeni stanja na lokalitetima klizište Curine njive i Bistrički potok sa prijedlogom intervencije i trajnih mjera od 15.10.2024. godine i to: „**Preporuke za provođenje interventnih mjera sanacije klizišta koje bi se provele po hitnom postupku:**

- Po hitnom postupku potrebno je obustaviti odlaganje materijala na deponiju;
- Provesti rasterećenje padine odvoženjem destabiliziranog nasipnog materijala (uklanjanje materijala treba provoditi planski, a što će se definisati nakon dostavljenog geodetskog snimka postojećeg stanja);
- Potrebno je izvesti drenaže u nožičnom dijelu klizišta i kontrolisano odvesti vodu iz tijela klizišta do najbližeg recipijenta;
- Eliminirati dotok vode na tijelo nasipa (radovi u zoni čela klizišta) ili prema prijedlogu predstavnika Prirodno – matematičkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu preusmjeriti dotok padavinskih voda sa tijela nasipa u kanizacioni sistem za odvodnju voda;

- *Potrebno je vršiti geodetski monitoring klizišta.*

Nadalje, Zapisnikom sa sastanka održanog dana 18.10.2024. godine broj: A01014-807, na kojem su bili prisutni relevantni subjekti nadležni u Opštini Istočni Stari Grad, a u vezi sa problemom pokretanja materijala iz odlagališta na lokalitetu Curine njive, utvrđeni su sljedeći zaključci:

- *Zabranjuje se odlaganje bilo kakvih materijala na ovom području, a sve u skladu sa Odlukom Skupštine Opštine Istočni Stari Grad;*
- *U skladu sa preporukama predstavnika Republičkog zavoda za geološka istraživanja, s obzirom na vremenske prilike u ovom periodu godine i raskvašenosti materijala u odlagalištu, ne preporučuje se spuštanje građevinske mehanizacije u zonu klizanja jer bi dodatno destabiliziralo odlagalište. Kao hitnu interventnu mjeru, oborinske vode iz propusta izvesti van zone odlagališta. Obodni kanal iznad puta u zoni odlagališta počistiti kako bi se spriječilo zadržavanje oborinskih voda i procjeđivanje u zonu odlagališta. Dogovorena je izrada projekta sanacije navedenog područja, čijoj će se realizaciji pristupiti nakon izrade samog projekta i po sticanju vremenskih uslova potrebnih za njegovu realizaciju.*

Uvažavajući stanje na terenu, Preliminarni izvještaj Zavoda za izgradnju Kantona Sarajevo, kao i Izvještaj o radu Interinstitucionalne grupe, Štab civilne zaštite Općine Stari Grad Sarajevo je predložio Općinskom načelniku proglašenje stanja elementarne nepogode, te je Općinski načelnik Općine Stari Grad Sarajevo, cijeneći obavezu preventivnog djelovanja na zaštiti i spašavanju ljudi, kao i neposrednu opasnost koja prijete životima ljudi i materijalnim dobrima donio Odluku o proglašenju stanja prirodne nesreće usljed pojave aktivnog klizišta prouzrokovanog ljudskim faktorima, na dijelu Općine Stari Grad Sarajevo, na području Mjesne zajednice „Širokača“ („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 44/24). Radi provođenja mjera zaštite i spašavanja na području Mjesne zajednice „Širokača“, utvrđena je obaveza svih službi za upravu i stručnih službi Općine Stari Grad Sarajevo, javnih preduzeća, ustanova, privrednih subjekata i drugih pravnih lica na području Općine Stari Grad Sarajevo, službi zaštite i spašavanja Općine Stari Grad Sarajevo, kao i drugih institucija da se stave na raspolaganje sa svim svojim materijalnim i ljudskim resursima Štabu civilne zaštite Općine Stari Grad Sarajevo za otklanjanje opasnosti po ljude i imovinu, te saniranje eventualno nastalih posljedica po ljude i imovinu, dok traje stanje prirodne nesreće.

Kantonalni Štab civilne zaštite je donio Naredbu broj: 08-40-1128-2/24 od 01.11.2024. godine, kojom se naređuje Općinskom štabu civilne zaštite Općine Stari Grad Sarajevo da izvrši evakuaciju stanovništva, materijalnih dobara sa ugroženih područja Općine Stari Grad Sarajevo, MZ Širokača, Ulica Bostarići i Ablakovina, na području općina: Centar Sarajevo, Novo Sarajevo i Novi Grad u objekte u kojima je prema planu evakuacije i zbrinjavanja stanovništva u slučaju procjene da može doći do prirodnih i drugih nesreća ili da je proglašeno stanje prirodne ili druge nesreće na području Općine Stari Grad Sarajevo – lokalitet MZ „Širokača“, ulica Bostarići i Ablakovina, Općinskog

štaba civilne zaštite Općine Stari Grad Sarajevo, broj: 12-40-222-87/24 od 30.10.2024. godine. Po zaprimljenoj naredbi Komadant Općinskog štaba civilne zaštite Općine Stari Grad Sarajevo je sazvao vanrednu sjednicu Štaba, te je izvršen obilazak lokaliteta i informisani građani o obavezi evakuacije, kojom prilikom su svi odbili da isti dan postupe po naprijed navedenoj Naredbi.

Cijeneći da je riječ o iznimno ozbiljnom pitanju, kao i obavezi ne samo evakuacije, nego i zbrinjavanja ljudi, uloženi su maksimalni naponi da se obezbijedi smještaj za građane koje je potrebno evakuisati, uz obavezu da je isti odgovarajući za konkretne porodice i njihove potrebe, stoga se Općina Stari Grad Sarajevo dana 04.11.2024. godine, aktom broj: 01-04-4-3064/24 od 04.11.2024. godine obratila Vladi Kantona Sarajevo zahtjevom za hitno postupanje u smislu pomoći za obezbjeđenje smještajnih kapaciteta za ugroženo stanovništvo. Do danas nismo zaprimili odgovor.

Nadalje, shodno Zaključku Štaba civilne zaštite Općine Stari Grad Sarajevo broj: 12-40-222-92/24 od 06.11.2024. godine raspisan je Javni poziv za prikupljanje ponuda za zakup stambenih jedinica u svrhu zbrinjavanja evakuisanih lica sa ugroženih područja Općine Stari Grad Sarajevo, MZ Širokača, ulica Bostarići i Ablakovina. Shodno navedenom javnom pozivu, osiguran je smještaj za 25 osoba, odnosno 7 porodica, i to u stanovima u ulicama: Čebedžije, S.H. Muvekita, Pavla Lukača, Safvet bega Bašagića, Augusta Brauna (dva stana), Mis Irbina. Za zakup naprijed navedenih stambenih jedinica, do sada je izdvojeno 42.500 KM. Također, objavljen je, dana 27.12.2024. godine, Javni poziv za prikupljanje ponuda za zakup stambenih jedinica u svrhu zbrinjavanja evakuisanih lica sa ugroženih područja Općine Stari Grad Sarajevo, MZ Širokača, ulica Bostarići i Ablakovina, međutim nije bilo zaprimljenih prijava. Cijeneći neophodnost osiguranja smještaja u svrhu zbrinjavanja evakuisanog stanovništva, dana 05.02.2025. godine, ponovno je objavljen Javni poziv za prikupljanje ponuda za zakup stambenih jedinica u svrhu zbrinjavanja evakuisanih lica sa ugroženih područja Općine Stari Grad Sarajevo, MZ Širokača, ulica Bostarići i Ablakovina, međutim nije bilo zaprimljenih prijava.

Također, u cilju osiguravanja smještaja Općina Stari Grad Sarajevo se obratila molbom za korištenje smještajnih jedinica prema Federalnoj agenciji za upravljanje oduzetom imovinom, aktom broj: 01-04-3236/24 od 28.11.2024. godine, što je rezultiralo zaključenjem ugovora za 10 stambenih jedinica u naselju Bulevar, u kojima je smješteno ukupno deset porodica sa 27 članova, stoga je po osnovu zakupa sa Federalnom agencijom za upravljanje oduzetom imovinom, te komunalnih troškova izdvojen iznos od 16.100 KM.

Uvažavajući da putem javnog poziva nismo osigurali dovoljan broj smještajnih kapaciteta, kao ni u saradnji sa Federalnom agencijom za upravljanje oduzetom imovinom, ostvarena je saradnja sa SOS Dječijim selom, koji su ustupili 3 stambene jedinice, u koje su smještene tri porodice sa 10 članova. Smještaj u naprijed navedenim stambenim jedinicama je bez naknade.

Analizirajući ukupne troškove vezane za smještaj evakuisanog stanovništva, konstatovano je da su isti visoki, što predstavlja izazov za Budžet Općine Stari Grad Sarajevo, stoga je upućena molba za novčanu potporu prema Ministarstvu za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo, koja je uvažena, te je zaključen Sporazum o sufinansiranju zakupa stambenih jedinica u svrhu zbrinjavanja evakuisanih lica sa ugroženih područja Općine Stari Grad Sarajevo, MZ Širokača, ulica Bostarići i Ablakovina, kojim je osigurano 40.000 KM za troškove zakupa stambenih jedinica za koje su zaključeni ugovori o zakupu putem javnog poziva i u saradnji sa Federalnom agencijom za upravljanje oduzetom imovinom.

Dana 31.01.2025. godine, Općina Stari Grad Sarajevo je uputila zahtjev za pomoć za obezbjeđenje stambenih jedinica za zbrinjavanje stanovništva koje je potrebno evakuisati, prema Vladi Kantona Sarajevo i Kantonalnoj upravi civilne zaštite. Bitnim smatramo naglasiti da je 5 porodica, ukupno 10 članova iskazalo spremnost za evakuaciju, ali Općina Stari Grad Sarajevo nema smještajnih kapaciteta, dok je 101 osoba odbila evakuaciju.

Cijeneći specifičnost problema, odnosno da je deponija i gradilište koje je uzrok pojave opasnosti na području entiteta Republika Srpska, kao i da se aktivno klizište u čitavom obuhvatu nalazi na teritoriji entiteta Republika Srpska, a da su ugroženi ljudi i materijalna dobra u Općini Stari Grad Sarajevo, Kanton Sarajevo, Federaciji Bosne i Hercegovine, Općina Stari Grad Sarajevo nije u mogućnosti da samostalno poduzimati aktivnosti na mjerama, koje je Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo označio kao hitne mjere, stoga je sa Istočnim Starim Gradom zaključen Sporazum o saradnji na realizaciji hitnih mjera na saniranju klizišta na lokalitetu Curine njive, Trebević, na koji je saglasnost dalo Općinsko vijeće Stari Grad Sarajevo. Navedenim Sporazumom su osigurana sredstva u iznosu od 20.000 KM, za realizaciju hitnih mjera, i to: „Zabranjuje se odlaganje bilo kakvih materijala na ovom području, a sve u skladu sa Odlukom Skupštine Opštine Istočni Stari Grad; u skladu sa preporukama predstavnika Republičkog zavoda za geološka istraživanja, s obzirom na vremenske prilike u ovom periodu godine i raskvašenosti materijala u odlagalištu, ne preporučuje se spuštanje građevinske mehanizacije u zonu klizanja jer bi dodatno destabiliziralo odlagalište. Kao hitnu, interventnu mjeru, oborinske vode iz propusta izvesti van zone odlagališta. Obodni kanal iznad puta u zoni odlagališta počistiti kako bi se spriječilo zadržavanje oborinskih voda i procjeđivanje u zonu odlagališta.“

Također, Općinsko vijeće Stari Grad Sarajevo je dalo saglasnost na dodatni Sporazum sa Istočnim Starim Gradom u svrhu provođenja hitnih mjera, shodno premjeru i predračunu i tehničkom rješenju Građevinskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, kojim je osiguran iznos od 23.000 KM.

Građevinski fakultet Univerziteta u Sarajevu je dana 30.01.2025. godine postavio geodetske repere u svrhu praćenja i mjerenja pomjeranja tla, a koji podaci će se koristiti prilikom izrade Glavnog

projekta sanacije klizišta na lokalitetu Curine njive. Također, isti su od iznimnog značaja za otklanjanje opasnosti po ljude i imovinu, odnosno preventivno djelovanje po živote ljudi i imovinu, obzirom da ćemo dobiti konkretne podatke o eventualnom pomjeranju tla.

Općina Stari Grad Sarajevo je zaključila ugovor u svrhu izvođenja istražnih radova, a za koje je potrebu iskazao predstavnik Građevinskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu na sastanku radne grupe imenovane od strane Kabineta premijera Vlade Kantona, a koje je neophodno za izradu glavnog projekat sanacije klizišta.

Služba civilne zaštite Općine Stari Grad Sarajevo sa službama zaštite i spašavanja kontinuirano obilazi teren i dežura, odnosno uspostavljenje su dvadesetčetverosatne dežure, u cilju u blagovremenog alarmiranja, odnosno obavještavanja ugroženog stanovništva u svrhu zaštite i spašavanja, kao i preventivnog djelovanja.

Nadalje, paralelno sa rješavanjem problema klizišta na lokalitetu Curine njive, poduzete su aktivnosti i na rješavanju problema Bistričkog potoka, odnosno čišćenja dijela koji je na području Opštine Istočni Stari Grad, te smo uputili zahtjev za postupanje prema Kantonalnoj upravi civilne zaštite Kantona Sarajevo, akt broj: 01-04-4-5/25 d 06.01.2025. godine. Postupajući prema naprijed navedenom zahtjevu, Kantonalni Štab civilne zaštite je izdao naredbu prema JP „Sarajevo šume“ d.o.o. za čišćenje predmetnog lokaliteta. Shodno naprijed navedenom, JP „Sarajevo šume“ su dostavile Izvještaj broj: 0103-109-4/25 od 12.01.2025. godine, kojim konstatuju da u trenutnim uslovima vozilo „Pauk bager“ ne može pristupiti predmetnom lokalitetu izvođenja radova bez dodatne izgradnje pristupne trase. Nadalje navode da i ako bi se izgradila pristupna trasa bez angažmana dodatnih specijalnih mašina za iznošenje otpadnih materijala te obučениh radnika sa odgovarajućim ručnim alatima rješavanje problema nije moguće na adekvatam način. Na sastanku Savjetodavnog tijela za izvještavanje o stanju i mjerama sanacije klizišta na području MZ Širokača donesen je zaključak da će Šumarski fakultet Univerziteta u Sarajevu izraditi Elaborat čišćenja Bistričkog potoka u koordinaciji sa Građevinskim fakultetom Univerziteta u Sarajevu.

Cijeneći sve naprijed navedeno konstatuje se da je su u saradnji Općine Stari Grad Sarajevo sa drugim nadležnim institucijama, a sve nakon što je Općina aktualizirala ovo pitanje i alarmirala sve nadležne aktom broj: 01-04-4-2810/24 od 04.10.2024. godine, poduzete sljedeće aktivnosti:

- Izrađen je Preliminarni izvještaj Zavoda za izgradnju Kantona Sarajevo u vezi sa pojavom klizišta na Curinim njivama i stanjem Bistričkog potoka, u kojem su utvrđene hitne mjere;
- Izrađen je Izvještaj o radu Interinstitucionalne radne grupe o procjeni stanja na lokalitetima klizište Curine njive i Bistrički potok sa prijedlogom intervencije i trajnih mjera;

- Donesena je Odluka o proglašenju stanja prirodne nesreće usljed pojave aktivnog klizšta prouzrokovanog ljudskim faktorima, na dijelu Općine Stari Grad Sarajevo, na području Mjesne zajednice „Širokača“ („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 44/24);
- Započeo je postupak evakuacije, te su osigurani smještaji za 20 porodica;
- U toku je Javni poziv za pribavljanje ponuda za zakup stambenih jedinica u svrhu stambenog zbrinjavanja evakuisanog stanovništva;
- Zaključen je sporazum sa Opštinom Istočni Stari Grad za provođenje hitnih i interventnih mjera na lokalitetu Curine njive;
- Postavljeni su geodetski reperi u svrhu praćenja i mjerenja pomjeranja tla;
- U toku su istražni radovi za potrebe izrade Glavnog projekta;
- Uspostavljene su dežure na ugroženom lokalitetu;
- Zatraženo je čišćenje Bistričkog potoka;
- Održano je ukupno 8 vanrednih i jedna redovna sjednica Štaba civilne zaštite u svrhu praćenja i preventivnog djelovanja na ugroženom lokalitetu, te je usvojen 21 zaključak i poslano 35 dopisa prema drugim institucijama u svrhu uključivanja nadležnih u ovu problematiku;
- U toku je priprema projektnog zadatka u svrhu izrade Glavnog projekta od strane Građevinskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu.